C/2025/3176

3.6.2025 г.

# СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

**от 2 май 2025 година**

**относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции във връзка с изискванията за сделките за финансиране с ценни книжа съгласно отношението на нетното стабилно финансиране**

**(CON/2025/9)**

(C/2025/3176)

## Въведение и правно основание

На 4 и 22 април 2025 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искания съответно от Съвета на Европейския съюз и от Европейския парламент за становище относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции във връзка с изискванията за сделките за финансиране с ценни книжа съгласно отношението на нетното стабилно финансиране ([1]) (наричан по-нататък „предложеният регламент“).

Компетентността на ЕЦБ да даде становище се основава на член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като предложеният регламент се отнася до: 1) задачата на Европейската система на централните банки да определя и осъществява паричната политика на Съюза съгласно член 127, параграф 2, първо тире от Договора и да допринася за гладкото провеждане на следваните от компетентните органи политики, свързани със стабилността на финансовата система съгласно член 127, параграф 5 от Договора; и 2) задачите на ЕЦБ, засягащи пруденциалния надзор над кредитните институции съгласно член 127, параграф 6 от Договора.

Управителният съвет прие настоящото становище съгласно член 17.5, първо изречение от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

## 1. Бележки

1.1. ЕЦБ приветства намерението за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) (наричан по-долу „Регламентът за капиталовите изисквания“ (РКИ)) по отношение на пруденциалното третиране на сделките за финансиране с ценни книжа (СФЦК) с остатъчен срок до падежа под шест месеца, сключени с финансови клиенти съгласно отношението на нетното стабилно финансиране (ОНСФ), по целенасочен начин.

1.2. Стандартът за ОНСФ, договорен от Базелския комитет по банков надзор (наричан по-долу „Базелският стандарт за ОНСФ“), изисква банките да поддържат стабилен профил на финансиране по отношение на състава на своите активи и задбалансови дейности ([3]). ОНСФ се определя като размера на наличното стабилно финансиране (НСФ) спрямо размера на изискваното стабилно финансиране (ИСФ). За да се изчисли размерът на НСФ, коефициентите на НСФ се отнасят към източниците на финансиране на дадена банка според относителната им стабилност, например в зависимост от остатъчния срок до падежа и склонността на различните видове доставчици на финансиране да изтеглят финансирането си. Аналогично, за да се изчисли размерът на ИСФ, коефициентите на ИСФ се отнасят към активи и задбалансови позиции въз основа на техния остатъчен срок до падежа и ликвиден профил. В контекста на обезпечените кредитни сделки коефициентите на ИСФ също се различават в зависимост от ликвидния профил на обезпечението, свързано с тези сделки.

1.3. ЕЦБ разбира, че предложеният регламент има за цел да направи постоянно настоящото преходно пруденциално третиране на краткосрочните СФЦК и необезпечените сделки, сключени с финансови клиенти, което, при липсата на законодателни изменения, би било приведено в съответствие с третирането, предвидено в Базелския стандарт за ОНСФ, след края на преходния период.

([1]) COM(2025) 146 final.

([2]) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([3]) Basel Committee on Banking Supervision, Basel III: the net stable funding ratio (Базелски комитет по банков надзор, Базел III: отношението на нетното стабилно финансиране), октомври 2014 г., достъпно на уебсайта на Банката за международни разплащания www.bis.org.

1.4. По отношение на краткосрочните СФЦК, покрити с обезпечение под формата на активи от ниво 1, включително държавни облигации на ЕС, ЕЦБ разгледа въздействието на целевото изменение на предложения регламент върху функционирането на пазара на СФЦК и финансовата стабилност ([4]).

1.5. От една страна, изтичането на преходния механизъм с по-ниски коефициенти на ИСФ, които се прилагат към краткосрочни сделки, сключени с финансови клиенти, би могло да има неблагоприятни последици за разпределението на ликвидността и поемането на държавни облигации чрез пазарите на СФЦК. По-конкретно, увеличението на регулаторните разходи може да доведе до преразглеждане на цените и до намаляване на дълбочината на този пазарен сегмент на СФЦК. Такива проблеми могат да се материализират във време, когато обявените промени в оперативната рамка на Евросистемата за провеждане на паричната политика предвиждат все по-голяма зависимост от пазара на СФЦК за преразпределяне на ликвидност ([5]). Освен това възможното намаляване на активността на пазара на СФЦК би могло в крайна сметка да се прехвърли върху пазарите на държавни облигации, тъй като двата пазара са тясно свързани. На този фон няколко юрисдикции, като например Съединените щати и Обединеното кралство, не изискват стабилно финансиране за тези сделки, покрити с обезпечение под формата на активи от ниво 1, при националното им прилагане на ОНСФ (вж. таблицата в края на параграф 1.8).

1.6. От друга страна, съображенията за пруденциалния надзор и финансовата стабилност, които са в основата на калибрирането на Базелския стандарт за ОНСФ, остават валидни ([6]). Всъщност преходните коефициенти на ИСФ може да не покриват адекватно рисковете, свързани с финансирането, произтичащи от краткосрочни сделки с финансови клиенти. По-специално изискването за стабилно финансиране за краткосрочни сделки, включително СФЦК, покрити с обезпечение под формата на активи от ниво 1, сключени с финансови клиенти, може да отчита по-добре съществуващия потенциален франчайзен риск, което може да стимулира банките да продължат да прехвърлят част от краткосрочното си кредитиране. Освен това положителният коефициент на ИСФ би могъл да намали риска от падежни несъответствия между кредитирането и финансирането в рамките на категорията на краткосрочните СФЦК, както и рисковете от верижно разпространение между институциите по време на сътресения при ликвидността.

1.7. Като цяло, с оглед на опасенията относно функционирането на пазара и свързаните с това последици за прилагането на паричната политика, ЕЦБ подкрепя разширяването на сегашното третиране на краткосрочните СФЦК, покрити с обезпечение под формата на активи от ниво 1, например с пет години, като временна мярка, която следва да бъде предмет на клауза за преразглеждане. Твърде рано е да се заключи, че опасенията относно функционирането на пазара непрекъснато надхвърлят ползите от финансовата стабилност и надзора. Поради това ЕЦБ предлага ограничаване на удължаването на срока, като се подчертае и ангажиментът на Съюза по отношение на международните стандарти. Тогава въпросът може да бъде преразгледан отново, вземайки предвид функционирането на пазарите на СФЦК след финализирането на оперативната рамка на Евросистемата, както и съображения, свързани с пруденциалния надзор и финансовата стабилност.

1.8. Що се отнася до краткосрочните СФЦК, обезпечени с други активи, както и необезпечените сделки, такива сделки наистина водят до по-високи рискове при финансирането в сравнение с разгледаните по-горе сделки, които следва да бъдат надлежно отразени в ОНСФ. По отношение на СФЦК характеристиките на активите, които не са от ниво 1, са различни и докато някои са високоликвидни, други не са непременно достатъчно ликвидни, за да оправдаят настоящия коефициент на ИСФ от 5 %. Коефициентът на ИСФ от 5 % за обезпечени с други активи СФЦК е нисък в сравнение с други юрисдикции (вж. таблицата по-долу, като се отбелязва, че повечето юрисдикции, прилагащи Базелския стандарт за ОНСФ, които не са обхванати от таблицата, прилагат съответното калибриране по Базелския стандарт за ОНСФ ([7])). Аналогично, по отношение на необезпечените сделки настоящият коефициент на ИСФ от 10 % е под коефициента от 15 %, използван от повечето ключови юрисдикции. Потенциалните рискове, свързани с финансирането, и третирането в други юрисдикции правят тези предвидени постоянни отклонения от Базелския стандарт за ОНСФ неоправдани. В този контекст, ако настоящото третиране на тези сделки трябва да бъде удължено, то също следва да бъде само временно.

([4]) Вж. ECB staff response to the European Commission's call for evidence on a targeted amendment to the prudential treatment of securities financing transactions under the net stable funding ratio (Отговор на експертите на ЕЦБ на поканата на Европейската комисия за представяне на мнения относно целево изменение на пруденциалното третиране на сделките за финансиране с ценни книжа съгласно отношението на нетното стабилно финансиране), 7 март 2025 г., достъпен на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.europa.eu.

([5]) Вж. изявлението на Управителния съвет „Changes to the operational framework for implementing monetary policy" („Промени в оперативната рамка за прилагане на паричната политика"), 13 март 2024 г., и статията в блога на ЕЦБ „Repo markets: Understanding the effects of a declining Eurosystem market footprint" („Репо пазари: разбиране на ефектите от намаляващо отражение на пазара на Евросистемата"), 23 юли 2024 г., и двете достъпни на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.europa.eu.

([6]) Вж. European Banking Authority (EBA), Report on specific aspects of the NSFR framework under Article 510(4), (6) and (9) of Regulation (EU) No 575/2013 (Европейски банков орган (ЕБО), Доклад относно конкретни аспекти на рамката за ОНСФ съгласно член 510, параграфи 4, 6 и 9 от Регламент (ЕС) № 575/2013), януари 2024 г., достъпен на уебсайта на ЕБО www.eba.europa.eu. Докладът беше публикуван в рамките на правомощията, предоставени на ЕБО с член 510, параграф 6 от РКИ.

([7]) За подробни оценки на юрисдикции на прилагането на ОНСФ вж. Basel Committee on Banking Supervision, RCAP Jurisdictional assessments: regulatory implementation consistency (Базелски комитет по банков надзор, Оценки на юрисдикции на RCAP: съгласуваност на прилагането на нормативната уредба), последна актуализация от 2 април 2025 г., достъпно на уебсайта на Банката за международни разплащания на адрес: www.bis.org.

Коефициенти на ИСФ в ключови юрисдикции за краткосрочни сделки с финансови контрагенти

| **Вид сделка** | **ЕС** | **Канада** [1] | **Швейцария** [2] | **Япония** [3] | **Обединено кралство** [4] | **САЩ** [5] | **Базел** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **СФЦК, обезпечени с активи от ниво 1** | 0 % | 5 % | 10 % | 0 % | 0 % | 0 % | 10 % |
| **СФЦК, обезпечени с активи, които не са от ниво 1** | 5 % | 10 % | 10 % [6] | 15 % | 5 % | 15 % | 15 % |
| **Необезпечени кредити** | 10 % | 15 % | 15 % [7] | 15 % | 10 % | 15 % | 15 % |

[1] **Канада**: вж. Office of the Superintendent of Financial Institutions, „Liquidity Adequacy Requirements (LAR) (2025) Chapter 3 – Net Stable Funding Ratio“ (Служба за надзор на финансови институции, „Изисквания за адекватност на ликвидността (LAR) (2025) глава 3 — Отношение на нетно стабилно финансиране“), достъпно на уебсайта на Службата за надзор на финансови институции на Канада на www.osfi-bsif.gc.ca.

[2] **Швейцария**: вж. Swiss Federal Council, Ordinance on the Liquidity of Banks and Securities Firms (Швейцарски федерален съвет, Наредба за ликвидността на банките и предприятията за ценни книжа) от 30 ноември 2012 г. (Liquidity Ordinance, LiqO; RS 952.06), достъпна на уебсайта на Швейцарския федерален съвет www.fedlex.admin.ch.

[3] **Япония**: вж. Bank for International Settlements, Regulatory Consistency Assessment Programme (RCAP): Assessment of Basel Committee's Net Stable Funding Ratio standard – Japan (Банка за международни разплащания, Програма за оценка на регулаторната съгласуваност (RCAP): оценка на стандарта на Базелския комитет за отношение на нетно стабилно финансиране — Япония), достъпна на уебсайта на БМР www.bis.org.

[4] **Обединено кралство**: вж. Bank of England Prudential Regulation Authority Rulebook – Liquidity (CRR) (Наръчник на регулаторния орган за пруденциален надзор на Bank of England — ликвидност), достъпно на www.prarulebook.co.uk.

[5] **Съединени американски щати**: вж. Comptroller of the Currency, Federal Reserve System and Federal Deposit Insurance Corporation, Net Stable Funding Ratio: Liquidity Risk Measurement Standards and Disclosure Requirements (Управление за контрол на паричното обращение, Система на Федералния резерв и Федерална корпорация за застраховане на депозитите, Отношение на нетното стабилно финансиране: стандарти за измерване на ликвиден риск и изисквания за оповестяване), 86 Fed. Reg. 9120 (11 февруари 2021 г.), достъпно на уебсайта на Федералния регистър (Federal Register) www.federalregister.gov.

[6] За СФЦК, обезпечени с активи от ниво 2а, се прилага коефициент на ИСФ от 10 %.

[7] За СФЦК, покрити с обезпечение, различно от активи от ниво 1 и ниво 2а, както и за необезпечени сделки, се прилага коефициент на ИСФ от 15 %.

Когато ЕЦБ отправя препоръки за изменения на предложения регламент, конкретните предложения с обяснителен текст към тях се представят в технически работен документ. Техническият работен документ е достъпен на английски език в EUR-Lex.

Съставено във Франкфурт на Майн на 2 май 2025 година.

*Председател на ЕЦБ*
Christine LAGARDE